

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL SUDA

ODLUKA

Zahtjev br. 23330/21
SAWAL D.O.O.
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući
2. travnja 2026. godine u odboru u sastavu:

Frédéric Krenc, *predsjednik*,
Davor Derenčinović,
Alain Chablais, *suci*,

i Liv Tigerstedt, *zamjenica tajnika odjela*,
uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 23330/21) protiv Republike Hrvatske koji je SAWAL d.o.o. („društvo podnositelj zahtjeva”), trgovačko društvo sa sjedištem u Postojni u Sloveniji koje je osnovano u skladu sa slovenskim pravom i koje je zastupao g. M. Ulčar, odvjetnik u Ljubljani u Sloveniji, podnijelo Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 26. travnja 2021.;

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o zahtjevu;

odluku slovenske Vlade da ne iskoristi svoje pravo miješanja u postupak (članak 36. stavak 1. Konvencije);

očitovanja stranaka;

nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

PREDMET SPORA

1. Zahtjev se odnosi na oduzimanje vozilâ društva podnositelja zahtjeva u carinskom postupku protiv treće strane.

A. Carinski postupak protiv društva A.

2. Društvo podnositelj zahtjeva slovensko je trgovačko društvo koje je 2011. i 2012. godine iznajmilo 31 vozilo drugom slovenskom društvu na razdoblje od jedne godine. To je drugo društvo, pak, iznajmilo ista vozila hrvatskom trgovačkom društvu A.

3. Hrvatska carinska tijela provela su 2012. carinski nadzor u prostorijama trgovačkog društva A. Privremeno su oduzela, između ostalog, 31 vozilo zbog sumnje da je društvo A. prekršilo carinske propise koji se odnose na uvoz tih vozila.

4. Rješenjem od 21. prosinca 2012. Carinarnica Zagreb naložila je društvu A. da u roku od deset dana plati carinski dug u iznosu od 1.258.255,23 kune (HRK – što odgovara iznosu od 167.000 eura (EUR)) zbog kršenja carinskih propisa.

5. Nakon što društvo A. nije podmirilo carinski dug., Carinarnica Zagreb donijela je 24. siječnja 2013. rješenje o oduzimanju vozila radi podmirenja duga. Pozvala se na članak 87. Carinskog zakona, koji ju ovlašćuje da oduzme robu i proda ju ako nije plaćen nepodmireni carinski dug ili nije položeno osiguranje za plaćanje tog duga. Rješenje je postalo izvršno sljedećeg dana.

6. Ministarstvo financija odbilo je žalbe koje je društvo A. podnijelo protiv gore navedenih rješenja.

B. Upravni postupak radi povrata vozila

7. Prema navodima društva podnositelja zahtjeva, ono nije bilo obaviješteno o carinskom nadzoru, zapljeni ili oduzimanju svojih vozila, ali je nakon toga za to saznalo na drugi način. U ožujku 2013. godine kontaktiralo je carinska tijela na vlastitu inicijativu i ponudilo platiti carinski dug kako bi osiguralo povrat vozila. Prema uputama Carinarnice Zagreb, platilo je većinu carinskog duga, odnosno 1.110.168,11 kuna (što odgovara iznosu od 147.345 eura), i zatražilo povrat svojih vozila. Pozvalo se na članak 146. Zakona o općem upravnom postupku, u skladu s kojim se izvršenje mora obustaviti ako je, na primjer, obveza izvršena.

8. Rješenjem od 24. svibnja 2013. godine Carinarnica Zagreb odbila je vratiti vozila, utvrdivši da je carinski dug ugašen oduzimanjem vozila u siječnju 2013. godine, u skladu s člankom 230. Carinskog zakona. Vratila je novac koji je platilo društvo podnositelj zahtjeva.

9. Tu je odluku 27. kolovoza 2013. potvrdilo Ministarstvo financija, napominjući da je pitanje vlasništva nad vozilima, koje se odnosilo na odnos između društva podnositelja zahtjeva i društva A., nije predmet tog upravnog postupka.

10. Društvo podnositelj zahtjeva zatim je podnijelo upravnu tužbu Upravnom sudu u Zagrebu, potražujući povrat vozila kao njihov *bona fide*

vlasnik i tvrdeći da nije znalo da je društvo A. počinilo carinski prekršaj njihovim uvozom te da nije moglo spriječiti prekršaj. Naglasilo je da ne osporava zakonitost rješenja o oduzimanju vozila (vidi stavak 5. ove odluke), ali je tvrdilo da carinska tijela, time što su odbila njegov zahtjev za povrat vozila, nisu uspostavila ravnotežu između općeg interesa i njegovih prava vlasništva, posebno s obzirom na činjenicu da je ponudilo platiti carinski dug.

11. Sud je presudom od 24. veljače 2016. odbio tužbu društva podnositelja zahtjeva, ističući da se dotični postupak nije odnosio na oduzimanje vozila, nego na pitanje može li se u okviru tog postupka odobriti zahtjev društva podnositelja zahtjeva za plaćanjem carinskog duga i povrata [njegovih] vozila. Nadalje, istaknuo je da je samostalni zahtjev društva podnositelja zahtjeva za povrat vozila bio stvarnopravni zahtjev, koji prelazi okvire konkretnog upravnog postupka.

12. Dana 18. svibnja 2016. Visoki upravni sud odbio je žalbu koju je podnijelo društvo podnositelj zahtjeva.

13. Dana 17. rujna 2020. Ustavni sud odbio je ustavnu tužbu koju je podnijelo društvo podnositelj zahtjeva. Ta je odluka dostavljena punomoćniku društva podnositelja zahtjeva 26. listopada 2020.

C. Prigovori

14. Društvo podnositelj zahtjeva pred Sudom je prigovorilo, na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije i članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, da hrvatske vlasti nisu uzele u obzir činjenicu da je ono *bona fide* vlasnik vozila, da nije znalo za carinski postupak protiv društva A. i da je država zadržala vozila, koja su vrijedila nekoliko puta više od iznosa carinskog duga, umjesto da je prihvatila njegovu ponudu da plati dug.

OCJENA SUDA

A. Navodna povreda članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju

15. Vlada je tvrdila da društvo podnositelj zahtjeva nije pravilno iscrpilo domaća pravna sredstva jer nije podnijelo građansku tužbu protiv države, tražeći: (i) povrat posjeda vozila (*rei vindicatio*) u skladu s člankom 161. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ili, ako to više nije bilo moguće; (ii) naknadu kao da su vozila bila izvlaštena, u skladu s člankom 33. istog Zakona. Ustvrdila je da nadležnost građanskih sudova, za razliku od upravnih sudova, nadilazi utvrđivanje zakonitosti odluka carinskih tijela. Građanski sudovi obvezni su provesti test razmjernosti i stoga bi uzeli u obzir argument društva podnositelja zahtjeva da je djelovalo u dobroj vjeri.

16. Društvo podnositelj zahtjeva tvrdilo je da opcija pokretanja parničnog postupka ne bi imala izgleda za uspjeh jer bi građanski sudovi bili vezani

odlukama upravnih sudova kojima je utvrđeno da su postupci carinskih tijela bili u potpunosti u skladu s domaćim pravom.

17. Sud primjećuje da društvo podnositelj zahtjeva nije osporilo zakonitost oduzimanja (vidi stavak 10. ove odluke). Umjesto toga, nakon što je saznalo za to, nastojalo je iskoristiti mogućnost iz domaćeg prava da umanju svoj gubitak nudeći plaćanje carinskog duga kako bi osiguralo povrat vozila. Međutim, društvo podnositelj je zahtjev podnijelo prekasno jer je carinski dug već bio ugašen nalogom za oduzimanje od 24. siječnja 2013., što je značilo da više nije postojao postupak izvršenja koji bi se mogao obustaviti (vidi stavke 7. –8. ove odluke).

18. Društvo podnositelj zahtjeva pred upravnim sudovima osporilo je odbijanje carinskih tijela da prihvate zakašnjelo plaćanje i vrate vozila, tvrdeći da je, iako je odbijanje bilo zakonito, bilo nerazmjerno (vidi stavak 10. ove odluke). Upravni sudovi odbili su njegovu upravnu tužbu jer carinska tijela više nisu mogla prihvatiti plaćanje carinskog duga s obzirom na to da je bio ugašen. U svakom slučaju, njegov zahtjev za povrat vozila bio je stvarnopravni zahtjev, koji je bio izvan nadležnosti upravnih tijela (vidi stavke 11. –12. ove odluke).

19. S tim u vezi Sud primjećuje da sudska praksa Ustavnog suda na koju se pozvala Vlada (konkretno, odluka br. U-III/36100/2009 od 4. studenoga 2014.) sugerira da bi, za razliku od upravnih sudova, građanski sudovi bili nadležni za ispitivanje razmjernosti odbijanja države da vrati vozila nakon što je društvo podnositelj zahtjeva, iako sa zakašnjenjem, ponudilo plaćanje carinskog duga. Štoviše, Upravni sud u Zagrebu u svojoj je presudi od 24. veljače 2016. također neizravno uputio na taj pravni put (vidi stavak 11. ove odluke).

20. U tim specifičnim okolnostima ne može se isključiti mogućnost da bi, da je društvo podnositelj zahtjeva podnijelo vlasničku tužbu za povrat stvari (*rei vindicatio*) ili zahtjev za naknadu štete (u slučaju da su vozila prodana) pred građanskim sudovima na temelju argumenta da je odbijanje države da prihvati zakašnjelo plaćanje i vrati vozila bilo nerazmjerno, takav zahtjev imao barem neke izgleda za uspjeh. S obzirom na to da je postojanje tog pravnog sredstva bilo dovoljno sigurno i da nije bilo očito uzaludno, društvo podnositelj zahtjeva bilo je obvezno iscrpiti ga bez obzira na postojanje samo sumnje u izgleda za uspjeh (vidi *Vučković i drugi protiv Srbije* (preliminarni prigovor) [VV], br. 17153/11 i 29 drugih zahtjeva, stavak 71. i 74., 25. ožujka 2014.).

21. S obzirom na to, i uzimajući u obzir svoju sudsku praksu (vidi, na primjer, gore navedeni predmet *Vučković i drugi*, stavak 77.), Sud ne vidi razlog koji bi mogao osloboditi društvo podnositelja zahtjeva od obveze na temelju članka 35. stavka 1. Konvencije da iskoristi to pravno sredstvo. Stoga se Vladin prigovor o neiscrpljivanju domaćih pravnih sredstava mora prihvatiti.

22. Iz toga proizlazi da je ovaj prigovor nedopušten na temelju članka 35. stavka 1. Konvencije zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava te se stoga mora odbaciti sukladno članku 35. stavku 4.

B. Navodna povreda članka 6. stavka 1. Konvencije

23. Društvo podnositelj zahtjeva prigovorilo je i nedostatku pristupa sudu jer nije moglo osigurati povrat svojih vozila.

24. Sud primjećuje da iz njegovih utvrđenja na temelju članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju (vidi stavke 20. – 22. ove odluke) proizlazi da je društvo podnositelj zahtjeva imalo pristup sudu jer je imalo na raspolaganju građansku tužbu kojom je moglo zatražiti ili povrat posjeda vozila ili naknadu za njihovo zadržavanje, koje je smatralo nerazmjernim. Čini se da su u tom postupku građanski sudovi mogli ispitati razmjernost zadržavanja vozila nakon što je društvo podnositelj zahtjeva sa zakašnjenjem ponudilo plaćanje carinskog duga.

25. Iz toga proizlazi da je ovaj prigovor nedopušten na temelju članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije kao očigledno neosnovan te se stoga mora odbaciti sukladno članku 35. stavku 4. Konvencije.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

proglašava zahtjev nedopuštenim.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 7. svibnja 2026.

Liv Tigerstedt
zamjenica tajnika

Frédéric Krenc
predsjednik

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ODLUKA SAWAL D.O.O. protiv HRVATSKE

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524